

BKv 53.
(BK 148.)

Végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés és pénzmellékbüntetés kiszabása esetén az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben töltött időt elsősorban a szabadságvesztésbe kell beszámítani e büntetés végrehajtásának esetére; a pénzmellékbüntetésbe beszámításnak csak akkor van helye, ha az előzetes fogva tartás, a házi őrizet meghaladja a felfüggesztett szabadságvesztés tartamát.

A Btk. 99. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint: "a kiszabott szabadságvesztésbe, közérdekű munkába, pénzbüntetésbe, illetőleg pénzmellékbüntetésbe az előzetes fogva tartás és a házi őrizet teljes idejét be kell számítani".

Az ítélkezési gyakorlatban felmerült az a kérdés: olyan esetben, amikor a bíróság a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti, és pénzmellékbüntetést szab ki, az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben töltött időt az esetleg utóbb elrendelésre kerülő szabadságvesztésbe, avagy a ténylegesen végrehajtandó pénzmellékbüntetésbe kell-e beszámítani.

A Btk. 99. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezés lényegében megfelel a korábban hatályban volt büntetőtörvény rendelkezéseinek, és az annak nyomán kialakult ítélkezési gyakorlat megváltoztatása nem indokolt.

A Btk. fogalomrendszerében pénzbüntetés a Btk. 38. §-a (1) bekezdésének 3. pontja szerinti főbüntetés, pénzmellékbüntetés pedig a Btk. 38. §-a (2) bekezdésének 7. pontja szerinti büntetés. Az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben eltöltött idő beszámításával kapcsolatos rendelkezés megalkotásánál ezért a

pénzbüntetésen felül a pénzmellékbüntetésbe való beszámítás lehetőségét is biztosítani kellett. Ilyen rendelkezés hiányában ugyanis nem lehetne beszámítani az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben töltött azt az időt, amelynek tartama a főbüntetésként kiszabott szabadságvesztés mértékét meghaladja. Erre az esetre vonatkozik tehát a törvénynek az a rendelkezése, amely az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben töltött időnek a pénzmellékbüntetésbe beszámításával kapcsolatos.

A Btk. 99.§-ának (1) bekezdése nem tesz különbséget végrehajtandó és felfüggesztett szabadságvesztés között, amiből következik, hogy az előzetes fogva tartást és a házi őrizetet - attól függetlenül, hogy alkalmazta-e a bíróság a Btk. 89. §-ában foglalt rendelkezést - elsősorban a szabadságvesztésbe kell beszámítani.

A Btk. 99. §-ának (1) bekezdésében felsorolt büntetési nemek egyben a beszámítás sorrendiségét is meghatározzák, vagyis az előzetes fogva tartást és a házi őrizetet mindenekelőtt a törvényben megjelölt legsúlyosabb büntetési nembe - a szabadságvesztésbe - kell beszámítani, akár felfüggesztették annak végrehajtását, akár nem.

A felfüggesztett szabadságvesztés mellett kiszabott pénzmellékbüntetést viszont akkor lehet az előzetes fogva tartás és a házi őrizet tartamával - egészben vagy részben - lerovottnak tekinteni, ha az előzetes fogva tartás és a házi őrizet időtartama meghaladja a kiszabott szabadságvesztés tartamát.

Méltánytalan helyzetet eredményezne, ha a beszámítás nem a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésbe, hanem a pénzmellékbüntetésbe történne. Amennyiben ugyanis utóbb a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik, figyelmen kívül maradna az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben

töltött idő, mely korábban a pénzmellékbüntetés összegének csökkentéseként került értékelésre.